

1. UVOD

Osnove upravljačkih informacionih sistema, MIS¹-a, jesu različite discipline kao što su teorija informacija, teorija sistema, teorija komunikacija, kibernetika², matematika, programiranje i programski jezici, teorija računarskih sistema i mreža i druge srođne discipline.

Danas su važni sistemi i modeli podataka u realnom vremenu, a zasnivaju se na multimedijalnoj dimenziji informacije i na digitalnim sistemima komunikacije.

Poslovni informacioni sistemi postaju sve kompleksniji. Informacione tehnologije se razvijaju velikom brzinom i u mogućnosti su da prate većinu promena koje se dešavaju u društvu, da podrže mnoge zahteve koji se postavljaju pred organizacije i poslovne sisteme, bilo da su to veliki, srednji ili mali sistemi. Menadžeri, sagledavajući poslovne procese u svojoj organizaciji i probleme koji ih prate, definisu svoje zahteve za ključnim informacijama potrebnim za donošenje efikasnih i efektivnih poslovnih odluka. Projektanti poslovnih informacionih sistema, podržanih informacionim tehnologijama, moraju da uvaže zahteve i potrebe menadžera. U cilju stvaranja kvalitetnih upravljačkih poslovnih informacionih sistema analitičari i projektanti informacionih sistema treba da koriste najnovije informatičke alate, metode i procedure.

Informacioni sistem preduzeća, bilo da je podržan informacionim tehnologijama ili ne, zahteva reinženjering poslovnih procesa. Analitičarima i projektantima su na raspolaganju savremene metode i standardi za modeliranje

---

¹ Management Information Systems

² Kibernetika je teorija komunikacija i postupaka upravljanja kod uređaja i živih bića.

poslovnih procesa, a menadžmentu je na raspolaganju softver za upravljanje tim procesima.

Menadžerima velikih, srednjih ili malih preduzeća na raspolaganju su, u zavisnosti od nivoa podrške informacionih tehnologija, savremeni softverski proizvodi. Ovi softverski paketi omogućavaju prikupljanje i obradu informacija u cilju donošenja poslovnih odluka.

U svakoj poslovnoj organizaciji moraju se razjasniti neke nedoumice u smislu definisanja i modeliranja poslovnih procesa koristeći savremene IDEF standarde kao i izbeći zablude da je rešenje „ključ u ruke“ najbolje. Nijedno softversko rešenje poslovnog sistema nije toliko univerzalno da se može primeniti u svim organizacijama. Svaka organizacija ima svoje specifičnosti koje treba ugraditi u softversko rešenje. Zbog toga je veoma važno da stručnjaci iz preduzeća i tim projektanata naprave zajedničku analizu poslovnih procesa i postave model rešenja poslovanja preduzeća pomoću poslovnog informacionog sistema podržanog informacionim tehnologijama. Postojeći poslovni informacioni sistem neće se unaprediti ako se samo zameni hardversko i softversko okruženje. Ono se može unaprediti reinženjeringom uz korišćenje savremenih CASE³ alata.

Interaktivan i konzistentan uvid u informacije omogućavaju OLAP tehnologije, skladišta podataka i „rudarenja“⁴.

Da bi se uopšte govorilo o upravljačkim informacionim sistemima potrebno je poći od informacije i njениh karakteristika koje definišu razmenu između različitih objekata – objekta koji šalje i objekta koji prima informaciju.

---

³ Computer Aided Software Engineering

⁴ Data Mining – DM

Veliki uticaj na upravljačke sisteme imaju globalne promene koje nameću nova „pravila“ ponašanja u svetu informacionih tehnologija.

Stoga će početi sa fenomenom globalizacije i informacionog društva kao nove paradigme života i rada.